

Moda lat 90.

lata 90.

Uważa się dziś za jedno z najszcześniejszych dziesięcioleci w historii XX wieku. Pełne koloru, zabawy, niezapomnianej muzyki pop oraz rocka. Po odzyskaniu pełnej niezależności w 1989 roku do Polski zaczęła falami napływać moda z Zachodu. Nowe kasety z muzyką, nieznane do tej pory marki ubrań czy żywności zaczęły pojawiać się w sklepach, a ludzi w końcu zaczęło na nie stać.

Lata 90. kojarzą się w Polsce z epoką wolności. Wszystko nagle stało się możliwe: założenie biznesu, wyjazd za granicę, czy wyrażanie się strojem. Ulice zaczęły mienić się wielością barw, zwłaszcza popularnych neonów oraz wszelkich odmian jeansu.

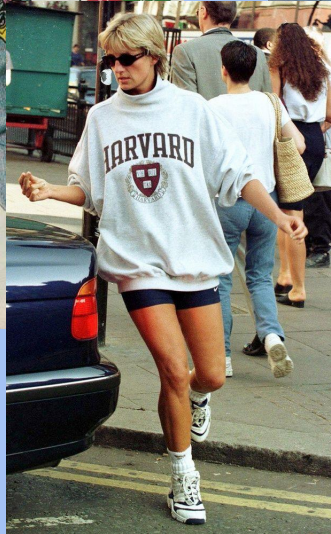
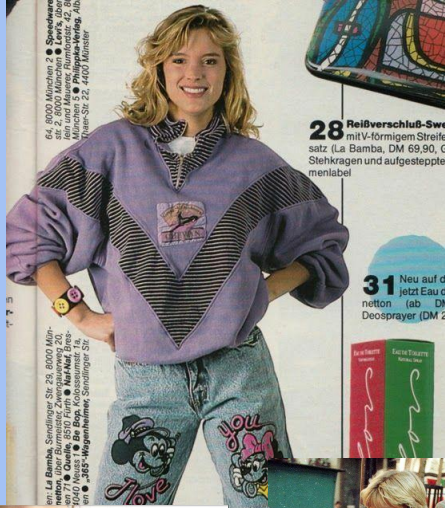
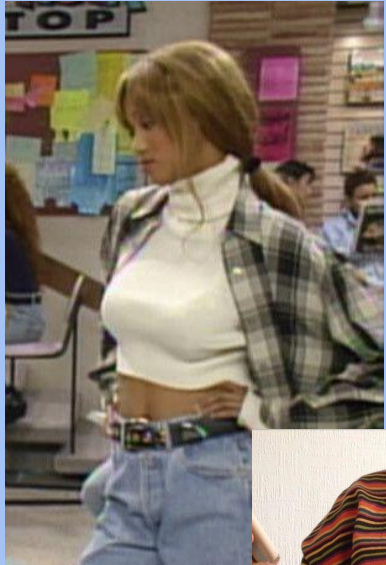

Moda damska lat 90.

Ubiór na górną część ciała

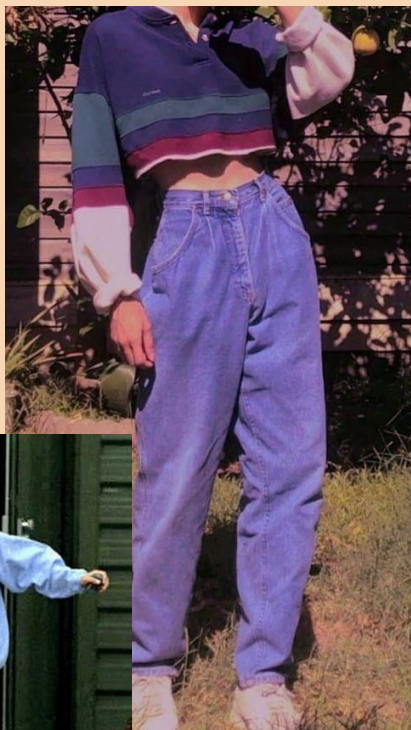
Hitem były kraciaste koszule i koszule z jeansu. Koszule często wiązało się też w talii. Idealnym towarzystwem dla jeansów stały się t-shirty z nadrukami lub gładkie, najczęściej białe. Często na biały t-shirt dziewczyny zarzucały krótkie topy na cienkich ramiączkach. Crop topy szybko zyskały miano ulubionych, tak samo, jak bluzki bez pleców z wiązaniem na szyi. Powszechną praktyką było (i jest) łączenie obu tych ubrań i tworzenie luźnej, grunge'owej stylizacji. Jeansowe kurtki, a także kurtki skórzane, czyli ramoneski noszono do wszystkiego. Dziewczyny chętnie sięgały też po oversizowe lub dopasowane sweterki z golfem, lub okrągłym dekoltem. W eleganckim looku kobiety chętnie sięgały po marynarki z poduszczkami na ramionach i komplety.

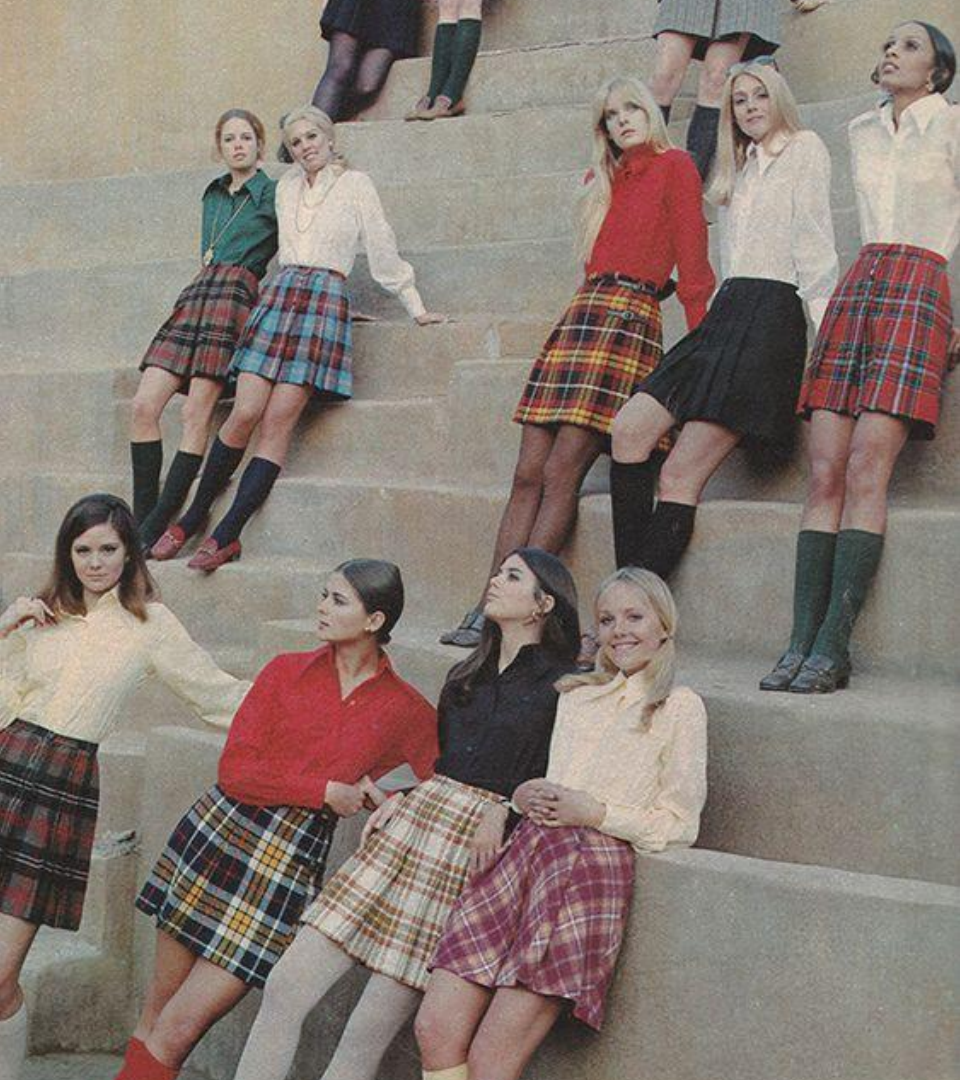

Ubiór na dolną część ciała

Nosiło się przede wszystkim dżins w każdej możliwej odsłonie. Popularne były zwłaszcza mom jeans i ogrodniczki. Luźne fasony, jasny, sprany denim, podwinięte nogawki z przetarciami. Co ciekawe, krzykiem mody były zarówno spodnie o podwyższonej talii (high waist), jak i biodrówki. Często wybierano bojówki z dużą ilością kieszeni, do których przyczepiano łańcuchy i noszono do nich szerokie, skórzane paski. Kolejnym hitem były sztruksy, które można było dorwać w rozmaitych kolorach. Modne były także kolorowe legginsy, również te krótkie tzw. kolarki, skórzane spodnie oraz dopasowane, materiałowe spodnie z wysokim stanem, które zdobiły rozmaite, kolorowe wzory. Prawdziwym hitem były spodnie rybaczki z charakterystycznym rozcięciem na szwie!

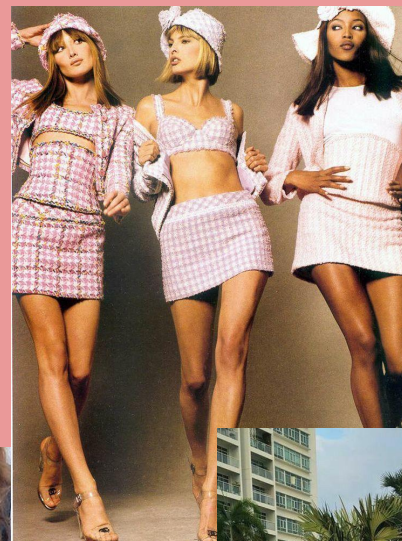

Sukienki i spódnice

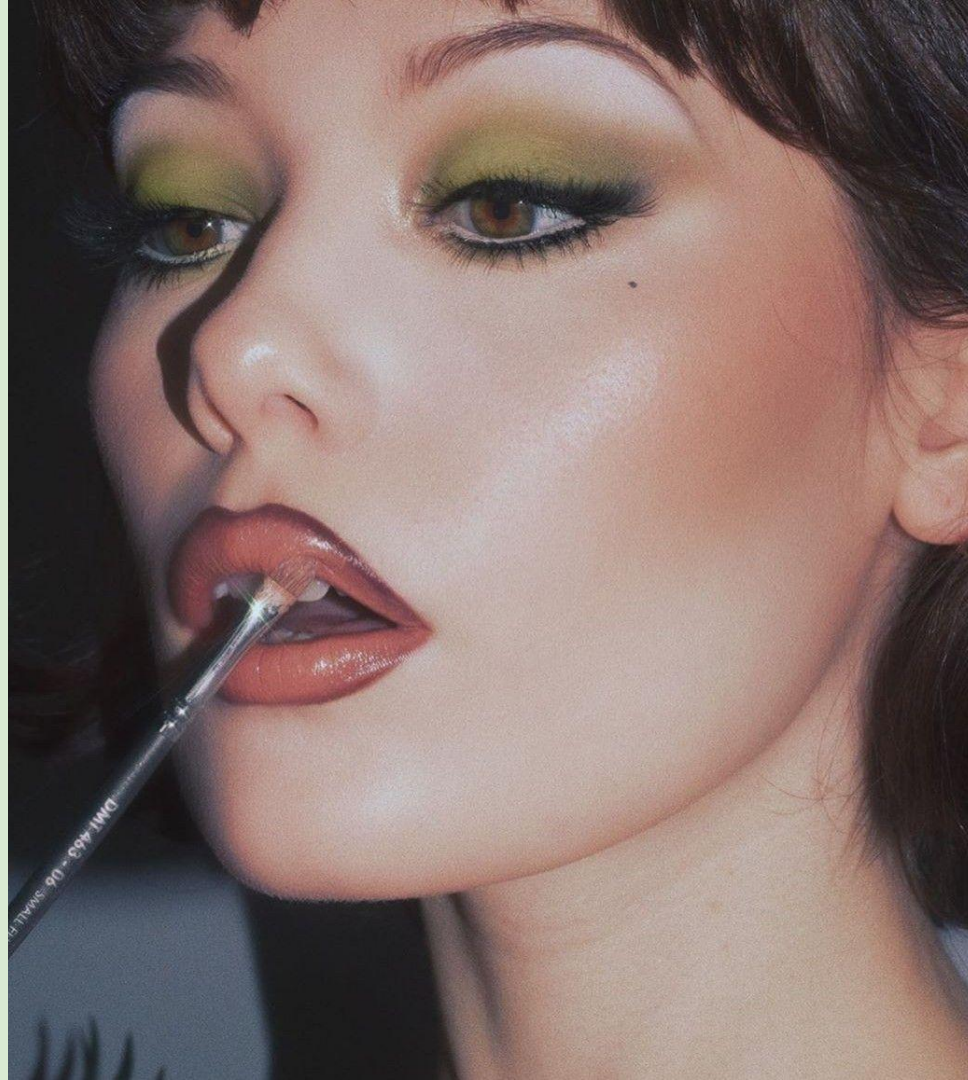
Najważniejszy trend to zdecydowanie szalona popularność fasonu bodycon – czyli mocno dopasowanego, pięknie podkreślającego kształty kobiecej sylwetki. Sukienki często były wykonywane z satyny, błyszczących materiałów i najczęściej miały niezwykle cienkie ramiączka, chętnie odsłaniały plecy, miały leżące się, głębokie dekolty. Seksapil był tu na pierwszym miejscu. Niezwykle modne były też sukienki zdobione tiulem i cekinami, a w wersji bardziej dziewczęcej drobnymi kwiatami. To właśnie wtedy modne stały się sukienki i spódniczki jeansowe.

Alternatywą dla eleganckiej sukienki były krótkie, kraciaste spódnice zwłaszcza w zestawie z podkolanówkami, często wybierane przez nastolatki. Dobierano do nich dopasowane sweterki lub golfy. Kobiety zaczęły nosić spódnice tuby, które podkreślały talię i często miały do kompletu krótki top w tym samym odcieniu.

Makijaż

Podkład musiał być matowy. W przeciwieństwie do dzisiejszej mody na rozświetlenie i blask, wtedy królował „płaski”, matowy makijaż. Jeśli chodzi o cienie do powiek to zdecydowanie najbardziej popularne były neutralne odcienie, matowe lub z błyskiem złota i srebra. Nastolatki najczęściej sięgały po pastele: lawendę i róż. Kredki do oczu i eyelinera używało się bardziej jako produktu do podkreślenia i zagęszczenia rzęs, a nie osobnego, widocznego elementu makijażu. Oprócz górnej linii rzęs, kredką w czarnym lub brązowym kolorze podkreślano też dolną powiekę. Obie kreski były rozcierane, dzięki czemu powstał charakterystyczny przydymiony look. Jeśli chodzi o brwi, królowały mocno wyregulowane, cienkie linie. Róż do policzków stosowano z uwagą, miał być prawie niewidoczny (w kontraście do mody lat 80). Najpopularniejszymi kolorami szminek były brązy i ciemne czerwienie i bordo.

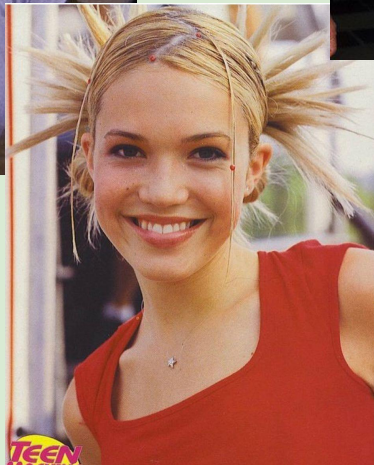
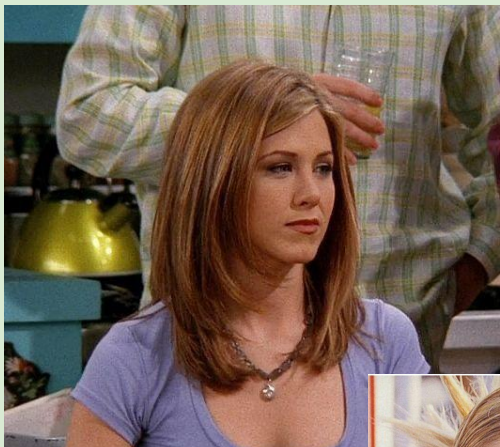

Fryzury

Jeśli chodzi o fryzurę numer jeden była długa grzywka, mocno cieniowane włosy, jasne refleksy i ogromna objętość – takiego efektu zapragnęły kobiety na całym świecie. Kolejny popularny look to długa, gładka fryzura z przedziałką na środku. W modzie było także krótkie cięcie pixie cut. Większość kobiet ceniła sobie naturalność, stawiając na puchate grzywki, burze loków i kosmyki włosów luźno opadające na twarz. Z drugiej strony trwała moda na mocno stylizowane upięcia. Przykładów jest wiele: od mini koczków, przez dziewczęce kucyki i warkoczki.

Hitem numer jeden było bałaganiarskie upięcie z przedziałką zygzakiem i ulizanymi pasmami, które spinano kolorowymi spinkami, motylkami, kwiatkami i stokrotkami. Takie pojedyncze pasma, zwykle gęsto spryskane lakierem, wyglądały na przetłuszczone i sterczały na wszystkie strony. Po tamtych upięciach nie ma już dziś ani śladu, podobnie jak po wszechobecnym wówczas karbowaniu czy warkoczach plecionych na całej głowie. Wciąż widuje się za to wysokie koki z dwoma wypuszczonymi pasmami okalającymi twarz.

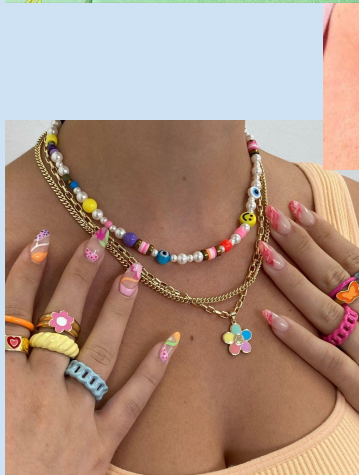
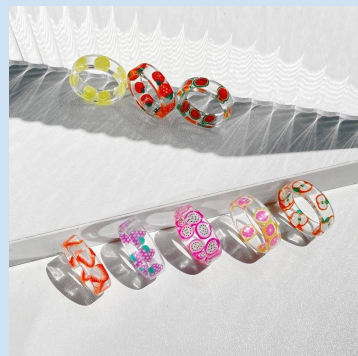

Bizuteria i dodatki

Małe torebki, najpopularniejsze były modele w kształcie bagietki, jakie ma w swoim asortymencie marka Staud. Modne były **chokery** żyłkowe, czarne przypominające wyglądem tatuaże. Chętnie sięgano po ich wersje wykonane z satynowych czy welurowych tasiemek, na których niekiedy wisiały zawieszki. **Naszyjniki z muszelek** kauri, czy drobnych perełek również były hitem mody. **Duże kolczyki** zdecydowanie należały do trendów. Klasyczne metalowe koła różnej wielkości, wiszące, duże kolczyki z masy perłowej, najczęściej z nadrukowanymi wzorami kwiatowymi lub zwierzęcymi. Oprócz świata natury czerpano inspirację z tradycyjnych wzorów plemiennych, a także często wykorzystywano pacyfkę. **Pierścionki zmieniające kolor** były niewątpliwym hitem lat 90. Nazywano je pierścionkami nastroju, bo teoretycznie zmieniały barwę wraz ze stanem emocjonalnym osoby, która je nosiła. W praktyce ich kolor zależał od temperatury ciała. Łączyły jednak elementy magii z modą i zabawą. Ostatnim modnym w latach 90-tych rodzajem pierścionków były duże, **kolorowe pierścionki ze szkła** akrylowego. Wytwarzano z niego też kolorowe bransoletki i wisiorki. Wyglądem przypominały szkło lub plastik. Często były wielobarwn. **Duże, materiałowe gumki do włosów** również często służyły za dekorację nadgarstków, jednocześnie dając możliwość zmiany fryzury. Pozostając w temacie szerszych bransolet, nie można zapomnieć o **skórzanych, szerokich paskach** noszonych jako bransoletki.

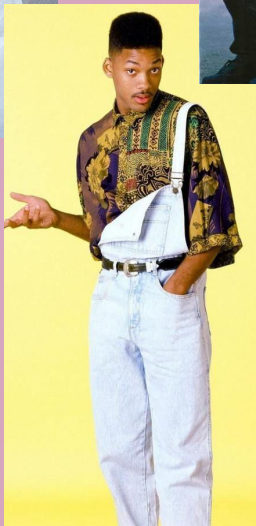
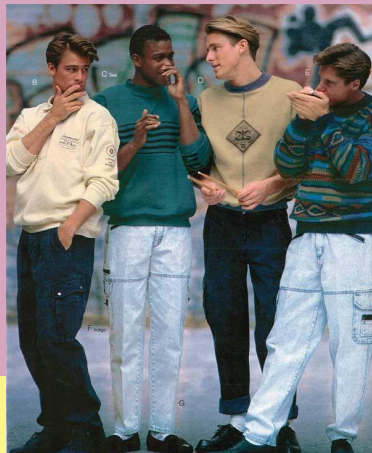

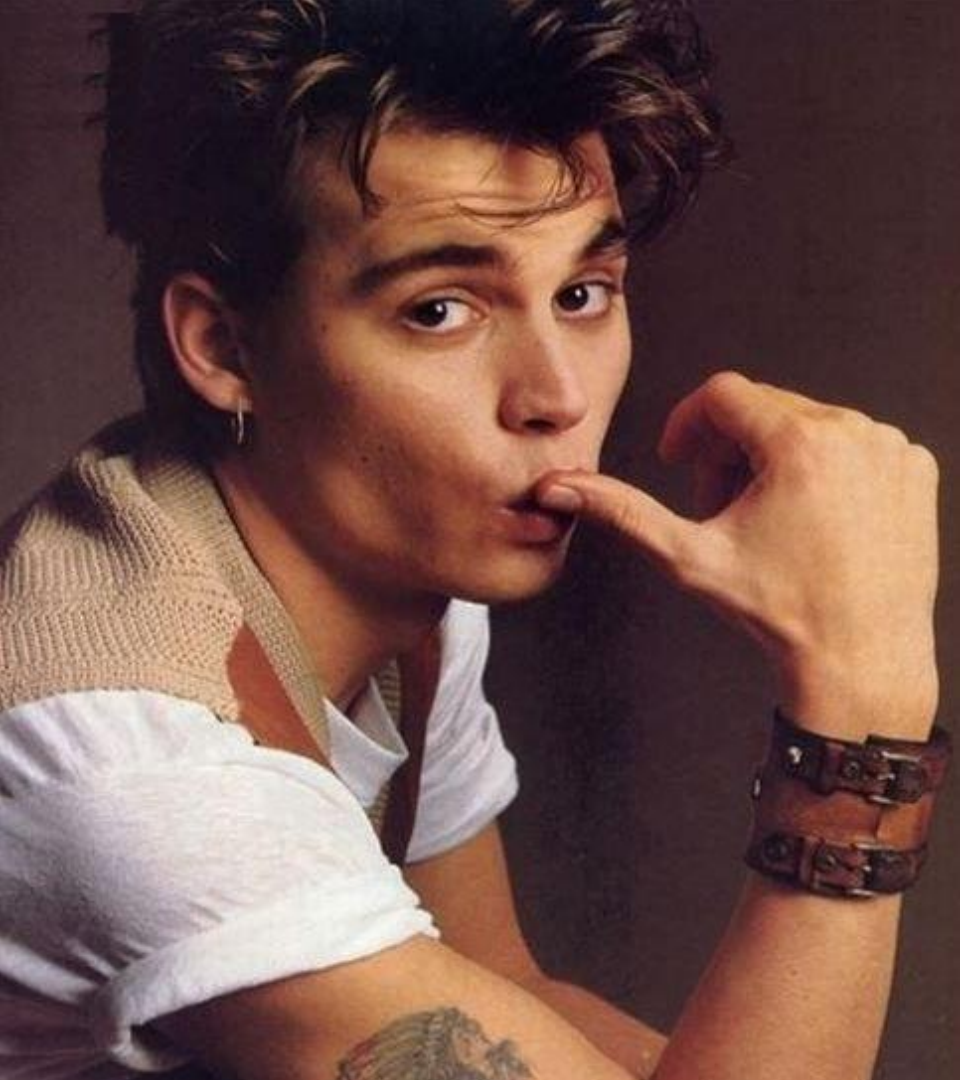
Moda męska lat 90.

Ubiór

Kontynuując od późnych lat 80., wielu młodych mężczyzn nosiło zwężane dżinsy z wysokim stanem i podwiniętymi nogawkami oraz pasujące do nich kurtki dżinsowe. Zamiennie, sięgano po bluzy Champion, Stone Island czy Ralph Lauren, polówki z kołnierzykami w kontrastowych kolorach, swetry Tommy Hilfiger z mocno widocznym logo czy bomberki od Harrington. Wiatrówki w jaskrawych kolorach były niezwykle popularne. Gdy moda hip-hopowa weszła do głównego nurtu w 1992 roku, z dużymi kurtkami baseballowymi, luźnymi dżinsami, kurtkami bomber i dresami dla wielu młodych mężczyzn stała się odzieżą codzienną, aż do początków lat 2000. Znaczna część mody męskiej była inspirowana filmem Swingers co doprowadziło do spopularyzowania stylu dressy casual. Odzież w tym stylu obejmowała blezery, czarne lub czerwone skórzane kurtki i koszule do gry w kręgle w różnych nadrukach lub w jednolitym kolorze, a także luźne chinosy lub dżinsy w kolorze khaki. Mniej więcej w tym czasie modne stało się pozostawianie koszul wyjętych ze spodni, a czasem nawet niezapiętych.

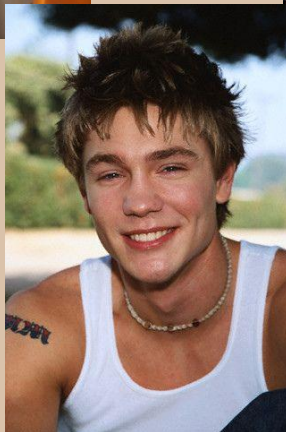
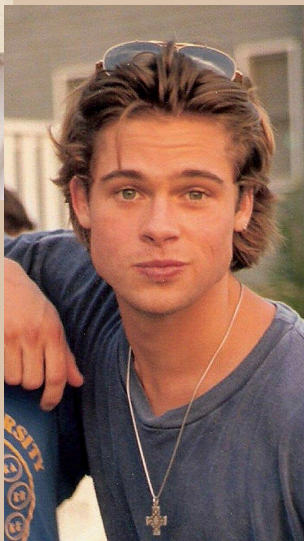
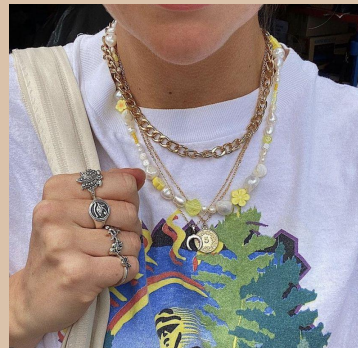
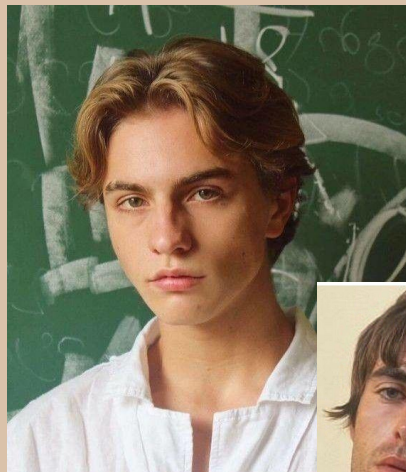

Fryzury i dodatki

Panowie szli w ślady gwiazd i stawiali włosy na żel (najczęściej przesadzając z ilością kosmetyku); ewentualnie zaczesywali półdługie pasma do tyłu.

Dłuższe włosy wróciły do mody dzięki sukcesowi brytyjskiego popu i subkultury uwielbiającej Wielką Brytanię tzw. Britpop.

Lata 90-te były również erą, w której naszyjniki były popularne również wśród mężczyzn. Nosili oni wyżej wspomniane naszyjniki z muszelek kauri, jednak nie one były najpopularniejsze. Najczęściej można było spotkać mężczyzn z naszyjnikami z białej siczki z muszli lub drobnych, drewnianych koralików, które były niewiele dłuższe od chokerów. Style industrialne i militarne wkradły się do mody, a elementy maszyn np. łańcuchy stały się pożądanymi akcesoriami.

Obuwie

Lata 90. miały do zaoferowania naprawdę dużo butów, od zwariowanych do nadających się do noszenia. **Sportowe buty** były wreszcie widoczne a ich przeznaczenie całkowicie się zmieniło. Kolorowe sneakersy weszły do mody miejskiej i to z przytupem. W tamtych czasach były modne również buty **Buffalo**. Na pewno ich nie przeoczyliście, niebotycznie wysoka podeszwa połączona ze sportowym obuwem, robiła ogromne wrażenie. **Buty plastikowe** lata 90., zrobiły prawdziwą karierę! Były supermiękkie, elastyczne i szalenie modne. Mieliśmy od wyboru neonowe i kolorowe plastikowe sandały, ale również i takie z efektem holo. **Drewniaki** miały swoje pięć minut w latach 90. Niezwykle brzydkie buty, cieszyły się przez moment ogromną popularnością. Drewniane buty mogły imponować ciekawą cholewką. Tradycyjna była w białym kolorze, jednak wybór był naprawdę duży, bo drewniaki robiono z lakierowaną cholewką, a także taką w kratę a nawet w kwiatki. Wynalezione przez dom mody Gucci **mokasyny na grubej podeszwie**, w latach 90. przeszły prawdziwą transformację, stając się jednymi z najbardziej pożądanym rodzajów obuwia. **Białe trampki** buty, które nigdy się nie nudzą, a ich uniwersalny i ponadczasowy charakter sprawia, że pasują absolutnie do wszystkiego. Trendem lat 90. były również **klapki i skarpety** do połowy łydki.

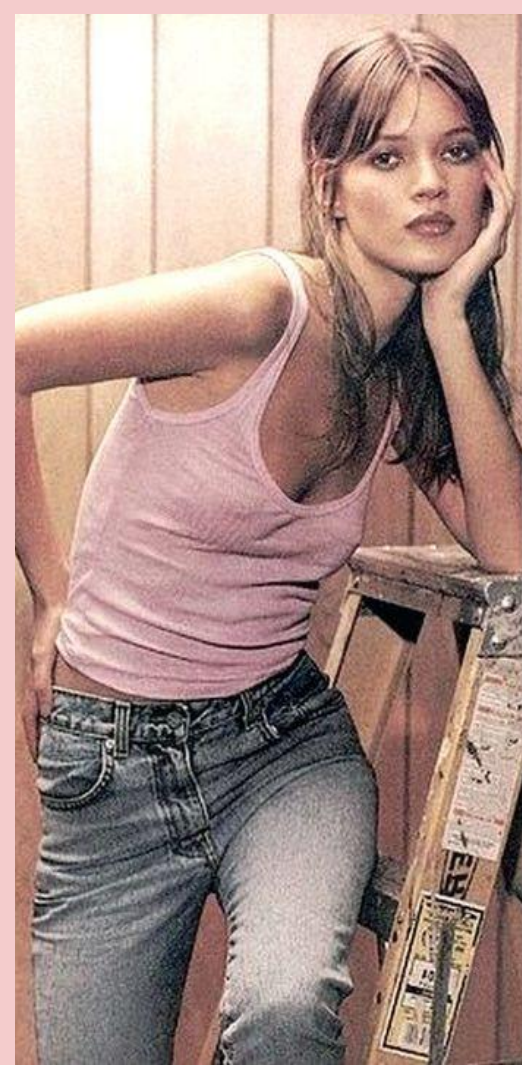

Projektanci i domy mody

Calvin Klein

Firma Calvin Klein w latach 70. i 80. projektowała głównie odzież dżinsową. W 1979 wywołał skandal – aktorka Brooke Shields ukazała się na plakatach tylko w jednej części garderoby: dżinsach Calvina Kleina. W 1992 kolekcję pociągającej bielizny CK reklamowała ulubiona modelka projektanta Kate Moss. Projektant tworzy modę uniseks – jego T-shirty i dżinsy mogą wkładać zarówno kobiety jak i mężczyźni.

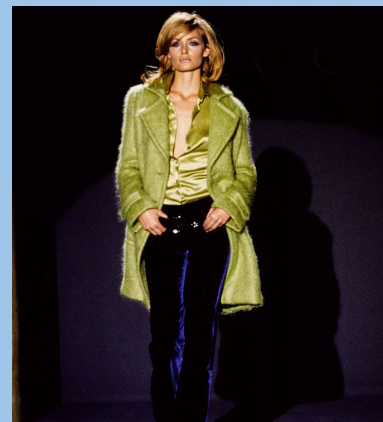
Jeden z najbardziej znanych momentów: Na początku lat 90. wszyscy mówili o Calvinie Kleinie i kampanii, do której rozebrała się młoda dziewczyna, Moss urzekła wtedy Kleina chłopięcą, wychudzoną sylwetką, która kontrastowała z figurą modelek fundujących sobie implanty piersi i pośladków, byle tylko dopasować się do pasujących na początku lat 90. standardów. Współpraca z amerykańską marką stała się dla Kate Moss przepustką do świata mody

Gucci

włoski dom mody założony we Florencji w 1921 roku przez Guccio Guccio (1881–1953). Gucci założył swój pierwszy butik w Rzymie w roku 1938. Od tego czasu projektował dla wielu dobrych marek. W roku 1947 zaprojektował torbę bamboo, która do dziś jest jednym z najbardziej charakterystycznych produktów firmy. Z żoną Aidą Calvelli miał sześcioro dzieci. Po śmierci Guccio, jedno z jego dzieci – syn, Aldo, rozwinął zasięg firmy – otworzył butiki w Londynie, Paryżu i Nowym Jorku. W 1960 roku powstały kolejne sklepy w Hongkongu i Tokio.

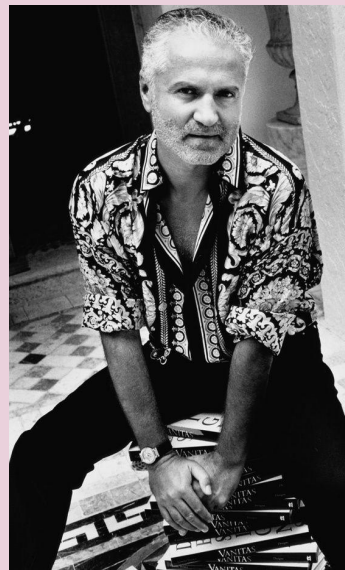
Jeden z najbardziej znanych momentów:
Kolekcja na jesień/zimę 1995 była początkiem renesansu marki Gucci. Poprowadzona przez pewnego siebie nowicjusza Toma Forda, Amber Valletta otworzyła pokaz w rozpiętej do pępka jaskrawej koszuli z satyny (właśnie to zainspirowało Madonnę do założenia jej turkusowej wersji na gali MTV Music Video Awards w 1995 roku). W latach 90. Amber pojawiła się 13 razy na okładce amerykańskiego „Vogue’a”, co wybiło ją z impetem w świat supermodelek.

Versace

Giovanni Maria Versace – włoski prekursor i kreator mody, założyciel domu mody Versace. Okazjonalnie również kostiumograf filmowy.

Jeden z najbardziej znanych momentów:
Żadna lista „najwspanialszych momentów na wybiegu” nie byłaby kompletna bez wzmianki o pokazach, które zapoczątkowały dekadę supermodelek. Podczas epokowego finału pokazu Versace na jesień/zimę 1991 roku w Mediolanie Linda Evangelista, Naomi Campbell, Christy Turlington i Cindy Crawford przeszły po wybiegu ramię w ramię, śpiewając „Freedom! ‘90” Georga Michaela, ubrane w sukienki mini. podobna sytuacja miała miejsce podczas pokazu mody wiosna/lato 2018.

Coco Chanel

właśc. Gabrielle Bonheur Chanel – francuska projektantka mody, od 1915 roku rewolucjonizowała damską modę, lansując ubrania o prostych sportowych fasonach oraz pozbawione ozdób krótkie suknie, stając się na sześć dziesięcioleci ikoną paryskiej haute couture.

Jeden z najbardziej znanych momentów: Przygotowując kolekcję jesień/zima 1991, Karl Lagerfeld odszedł od klasycznego krawiectwa Chanel w kierunku stylu bardziej młodzieżowego. Ta kolekcja, znana jako hip-hopowa, składała się z pikowanych kurtek ze skóry, bejsbolowych czapek odwróconych do tyłu i wiązań ze złotych łańcuszków. Jak donosił amerykański „Vogue” w styczniu 1992 roku, projektant, „przenosząc swoje show Chanel na skraj przepaści kiczu i funku”, był „celowo prowokacyjny”. Wzruszająca chwila między modelką Yasmin Le Bon, jej 20-miesięczną córką Amber i najlepszą przyjaciółką – Gail Elliott, zapadła w pamięć na wieki

Ikony mody lat 90.

Jennifer Aniston

Amerykańska aktorka i producentka filmowa, która sławę zdobyła dzięki Rachel Green w sitcomie „Przyjaciele”, za którą zdobyła Emmy i Złoty Glob. Występowała w wielu hollywoodzkich produkcjach, głównie w komediach. Jednak popularność tego jednego serialu przerosła oczekiwania producentów, zdobywając kultowy status na całym świecie. Fryzura jaką nosiła Aniston w pierwszych częściach sitcomu otrzymała nazwę „Rachel's Cut” i była kopiowana przez wiele kobiet na całym świecie.

Julia Roberts

Obecnie zaliczana do najpopularniejszych i najlepiej zarabiających aktorek Hollywood, jednak w młodości nie planowała kariery artystycznej, ale medyczną (weterynaria). Po raz pierwszy przed kamerami stanęła w 1986 roku, jednak większy rozgłos zyskała dopiero w 1990 dzięki roli w „Stalowych magnoliach”, za którą otrzymała nominację do Oscara. W tym samym roku Julia wystąpiła w obrazie, który uczynił z niej znaną na całym świecie gwiazdę: „Pretty Woman”. Oprócz ogromnej popularności przyniósł on aktorce kolejną nominację do Oscara.

Britney Spears

Amerykańska piosenkarka muzyki pop i dance, tancerka, działająca w przemyśle rozrywkowym od 1992 roku, uznawana za ikonę kultury masowej lat 90., a także popu. Nazywana „Księżniczką Popu” ze względu na duże sukcesy muzyczne. Jest zaliczana do grona artystów z największą liczbą sprzedanych wydawnictw muzycznych w latach 90. Wpłynęła znacząco na odrodzenie popu w tej dekadzie. Została wpisana do Księgi Rekordów Guinnessa jako nastoletni artysta z największą liczbą sprzedanych albumów i singli w historii. Wtedy wszystkie nastolatki kopiowały jej styl!

Księżna Diana

Członkini brytyjskiej rodziny królewskiej jako pierwsza żona Karola, księcia Walii, syna królowej Elżbiety II i Filipa. Matka księcia Williama oraz Harrego. Stała się osobą publiczną w 1980, będąc wymienianą jako potencjalna kandydatka na żonę dla Karola, następcy tronu Wielkiej Brytanii. Ich ślub stał się międzynarodowym wydarzeniem społecznym. W trakcie małżeństwa i po rozwodzie, towarzyszyło jej zainteresowanie mediów. W 1997 roku doprowadziło ono pośrednio do wypadku samochodowego, w którym później zmarła. Zastępną działalnością dobroczynną i charytatywną oraz zamiłowaniem do mody, które przyniosły jej przydomki Księżnej ludu oraz Ikony Mody.

Naomi Campbell

Brytyjska modelka, aktorka i piosenkarka. Od czasu rozpoczęcia kariery w wieku 15 lat stała się jedną z najlepiej rozpoznawalnych i wpływowych modelek lat 80. i 90. oraz okrzyknięta jedną z sześciu supermodelek swojej generacji. Za ojca jej sukcesu uważa się Giannię Versace. Znana była ze swojego wybuchowego charakteru. Pomimo swojej popularności, jej agencja Elite Model Managment zdecydowała się zakończyć z nią współpracę ponieważ „żadna ilość pieniędzy, jaką zarabiała, ani posiadany przez nią prestiż nie były w stanie usprawiedliwić przemocy wobec reprezentantów agencji i klientów”. Założyciel agencji opisał ją jako manipulacyjną, intrygantką, wulgarną i niemożliwą do zniesienia. W latach 90-tych uzależniła się od alkoholu i kokainy, a w '99 roku rozpoczęła odwyk. Nadal jest aktywna w świecie modelingu, tworzy również własne perfumy.

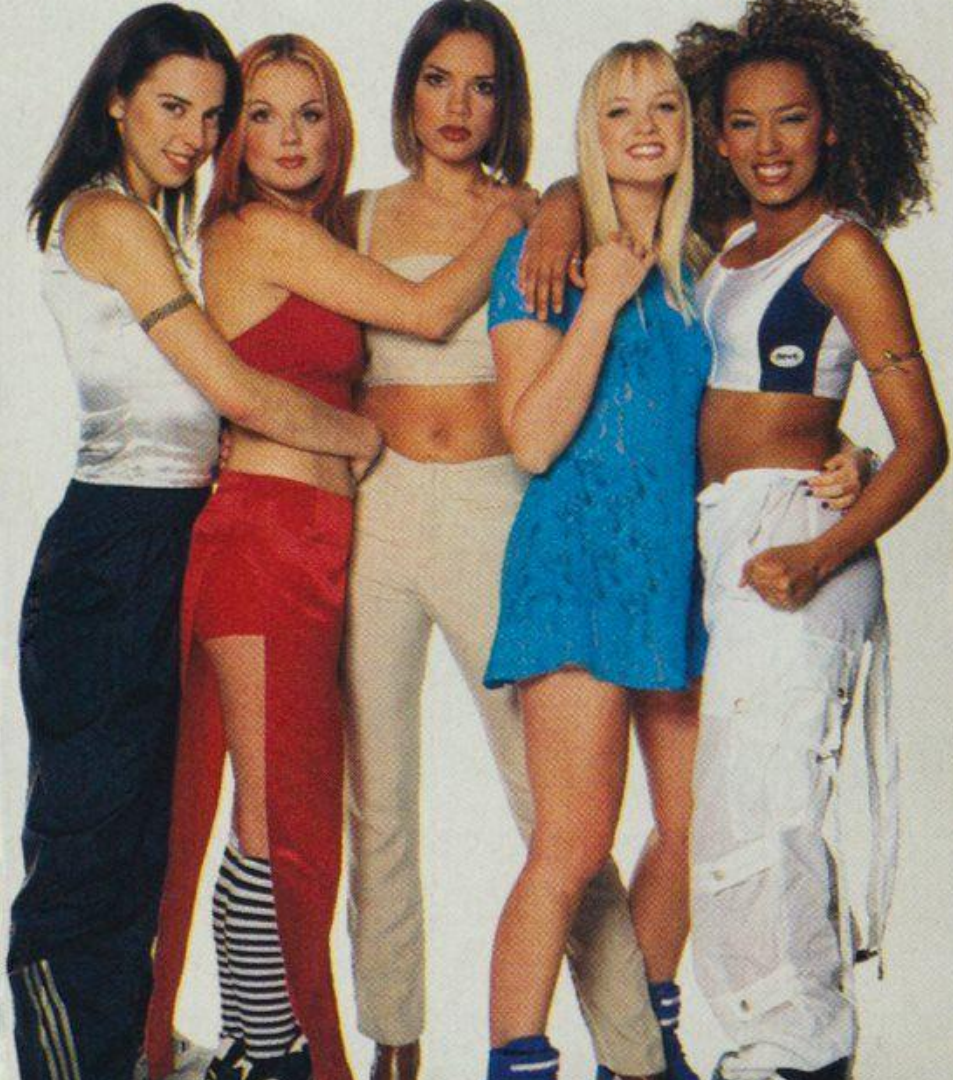
Kurt Cobain

Kurt trwale zapisał się w historii mody i uchodzi za ikonę stylu grunge. Przede wszystkim był jednak muzykiem, który trafiał w serca zbuntowanych nastolatków oraz całym sobą pokazywał miłość do alternatywnych dźwięków. Jego fani chętnie śpiewali teksty Nirvany i kopiowali styl ubioru grunge, aby jak najbardziej upodobnić się do swojego idola. Kurt Cobain na scenie nie stał przebrany. Luz z dozą niedbałości, które wyróżniają styl grunge, idealnie pasowały do muzyki, którą grał. Co do zasady jej wykonawcy lekceważyli modę. Taka nonszalancja miała też swój cel. Noszone ubrania jasno komunikowały podejście do świata.

Charakterystyczny styl i muzyka to jedyne, co pozostało fanom artysty, który przedwcześnie zakończył swoje życie. Kurt Cobain grunge rozpowszechnił na skalę międzynarodową.

Popkultura lat 90.

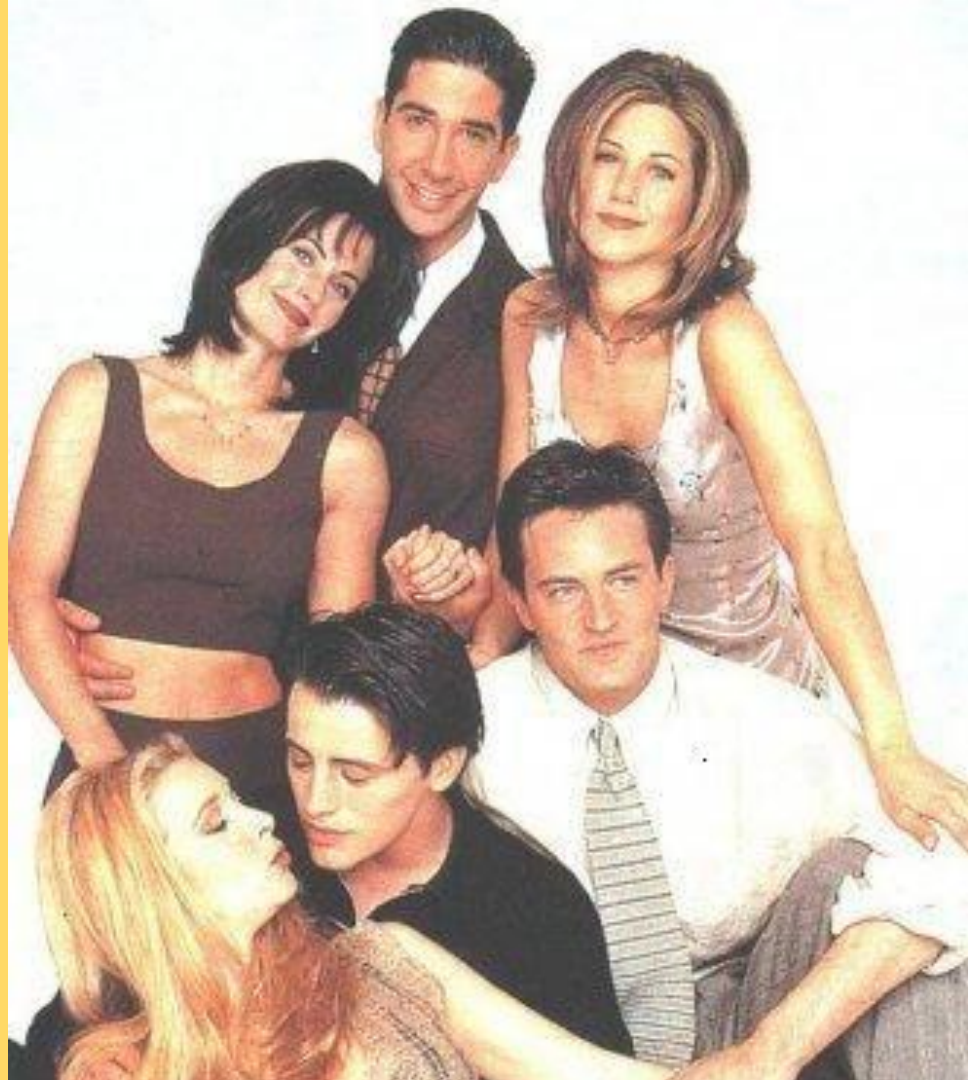

Muzyka

Spice Girls nie tylko stały się światowym fenomenem i rentowną marką, ale zrobiły też coś o wiele więcej. Wpłynęły na nasze poczucie stylu – wprowadziły modę na krótkie topy, błyszczące legginsy oraz ubrana w panterkę, definicję przyjaźni i pomogły wprowadzić w nasze życie feminizm w bardzo przystępnej formie dzięki okrzykowi „Girl Power”.

Filmy/seriale

Podczas realizacji "Friends" nikt nie spodziewał się, że staną się światowym fenomenem. Ich popularność przeszła najśmielsze oczekiwania zarówno aktorów, jak i twórców produkcji. Odbiło się to także w kulturze masowej, a tzw. "fryzura na Rachel" była w zakładach fryzjerskich najczęściej wybieranym uczesaniem.

Inspiracja

W drugiej dekadzie XXI wieku – epoce seriali – symptomy nostalgii zaczęły pojawiać się w produkcjach kinowych i telewizyjnych, jak kolejna część filmu o agencie 007 – „Skyfall” – „Terminator”, serial-horror „Stranger things” czy remake „Twin Peaks”. Klimat przejawiał się we wszystkim – od tego, co widoczne, czyli charakteryzacji, wnętrz i plenerów, poprzez muzykę, zainteresowania bohaterów, po samą estetykę kadrów. Gdy zobaczyliśmy na ekranie świat z „tamtych lat”, nabraliśmy odwagi. Równolegle do łask zaczęły powracać kultowe sneakersy, kroje ubrań, a nawet fryzury. Warto podkreślić, że powrót trendów ma charakter masowy. Wraca przede wszystkim nie to, co lansowali projektanci, lecz to, co nosili wszyscy – bohaterowie podwórek, osiedlowych trzepaków i szkolnych korytarzy. Ale dla wielkich domów mody, takich jak Versace, Prada czy Gucci, powrót mody z ostatnich dekad XX wieku to złoty interes. Nic dziwnego, że starają się pokazać elastyczność i idą na modowe kompromisy, łącząc najlepsze projekty z czasów swojej świetności z modą ulic i boisk. W topowe projekty ubierają modelki, które spacerowały dla nich po wybiegach przed laty. I nikt nie widzi w tym nic dziwnego – przeciwnie, wszystko toczy się w zgodzie z współczesną stylistyką.

Koniec, dziękujemy za uwagę!

Lena Augustyńska, Oliwia Węgrzyn kl. 2 TPM